

Per-Erik Yngwe
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Synpunkter inför Sveriges inspel till EUs åttonde ramprogram

Vetenskap & Allmänhet, VA, arbetar för att stimulera öppenhet och dialog mellan forskning och samhälle. Vi har deltagit i ett flertal EU-stödda projekt och de senaste fem åren koordinerat Sveriges medverkan i European Researchers' Night. Härmed vill vi framföra våra förslag inför Sveriges inspel till det åttonde ramprogrammet.

Forskning och innovation är nödvändiga för Europas framtida konkurrenskraft, och kunskapstriangeln är en viktig modell för att hantera de stora globala utmaningarna – *the Grand Challenges*. Men för att klara av utmaningarna krävs att hela samhället är med; att beslutsfattare, andra samhällsaktörer och den breda allmänheten görs delaktig i dialogen om forskningen och dess konsekvenser. Enkelriktad information inifrån kunskapstriangeln ut till allmänheten räcker inte. Samverkan med det omgivande samhället måste ses som en integrerad del av forskningsprocessen. Omvärldsdialog ska inte förväxlas med kunskapstriangelns hörn ”utbildning”. Det handlar i stället om att involvera alla parter i samtal om till exempel forskningens förutsättningar, risker och etiska dilemman.

VA föreslår därför att kunskapstriangeln utökas med en dimension och omformas till en kunskapspyramid, där det fjärde hörnet utgörs av allmänheten.

I hela västvärlden är ungas vikande intresse för högre utbildning, särskilt naturvetenskap och matematik, ett problem. Teknikdelegationen konstaterar att vuxenvärlden måste bli mer lyhörd för ungas frågor, intressen och behov (SOU 2010:28). Samtal med unga – inte nödvändigtvis inom ramen för skola och utbildning utan lika gärna i annan verksamhet – är en viktig del av den omvärldsdialog som forskarsamhället måste föra. Samverkan är avgörande för att säkerställa rekrytering av studenter och forskare, för fortsatt stöd för statliga forskningssatsningar och för tilltro till den kunskap som forskningen genererar. Hur omvärldsdialog bäst åstadkoms varierar med område och målgrupp. Nya former för samverkan med olika målgrupper behöver utvecklas och dess effektivitet utvärderas.

VA föreslår därför att gapet mellan akademi och samhälle och behovet av omvärldsdialog (*public engagement*) identifieras som en Grand Challenge. Ungas intresse för kunskap bör vara en tydlig del.

I och med det sjunde ramprogrammet har utvecklingen gått mot större projekt och konsortier. De mycket omfattande nätverken ställer stora krav på den koordinerande organisationen, och innebär en tung administrativ börda. Innovativa idéer föds ofta i mindre, dynamiska miljöer. Därför är det viktigt att även sådana aktörer har möjlighet att få ekonomiskt stöd framöver.

VA efterlyser därför öppenhet för små projekt i åttonde ramprogrammet.

Camilla Modéer
Generalsekreterare

Karin Hermansson
Utvecklingschef